

3 CENTESIMI

2 HELLER

Prebrojka za Monarhu je znala 4 Krva 3 mijesec. Pojedini broj 2 para.

Abbonamento per la Monarchia Corona 4 per 3 mesi. Un singolo numero 2 cent.

Abbonament für die Monarchie viertertheil 4 K, einzelne Nummer 2 Heller.

OMNIBUS

izlazi svaki dan osim nedjelje i svetica u 11 ura prije pades. Esce ogni giorno eccettuato le domeniche e festivi alle 11 ant. Erscheint täglich außer an Sonn- und Feiertagen um 11 Uhr Vormittag.

Za vrštenje objava u Malom oglasniku* plaća se za svaku riec 2 para Najmanja pristojba 30 p.

Per le inserzioni d'Avvisi nel "Notiziario d'affari" si paga per ogni parola 2 cent. Tassa minima 30 centesimi.

Jedes Wort im "kleinen Anzeiger" kostet 2 p. Die niedrigste Taxe 30 p.

Uprava i uredništvo - Amministrazione e redazione - Administration: uod Redaktion: Tiskara LAGINJA i dr. prije i. Krmpotić i dr., PULA - Via Giulia br. 1.

Poučni tečaj:

„Gospodarske Sveze za Istru“.

I.

Bilo je sa raznih strana Istre pritužba, da se premalo nauke daje za vođenje naših gospodarskih zadržega. ove pokrajine; uplivi naši ljudi, željeli su pače već s proljećem, da bi se držao kakav poučni tečaj i na kvarnerkim i na kvarnerskim. Naša „Gospodarska Sveza“ za Istru odazvala se je toj želji kod je mogla, te je u prvaj polovici mjeseca oglašila, da će imati dva poučna tečaja o: upravi i knjigovodstvu raznih zadržega osobitih obzirom na one po sastavu Raiffeisena.

Jedan takov tečaj imao se je držati od 17. augusta napred, u Puli, a drugi od 19. istog mjeseca unapred u Krku, taj samo za stanovnike otoka Krka, i za one iz Voloskog kotara, koji sa Krkom imaju zgodnu parobrodarsku svezu.

Prijave onih, koji željahu, da polaze bilo jedan, bilo drugi tečaj dolazile su prilično u zadnji čas. Za tečaj u Krku bilo ih se je na dobu oglašilo samo četvorica, pak se nije moglo držati samo tečaj za tako malen broj.

Svima, i onim kojih su prijave stigle prekasno, brzojavilo se je, da se mora napuniti tečaj u Krku, ali da bi mogli slobodno doći u Polu. Trčja sa kvarnerskih otoka i jedan Voloskog kotara porabili su priliku, te su došli slušati tečaj u Pulu, dočim trojica nečudošte više odgovora.

Tečaj na Krku obustavljen je doduše za one dane, na koje je bio namjenjen, ali to obustava, znači samo odgođ, jer će, Božjom pomoću, i tamo naša „Gospodarska Sveza“ za Istru držati čim prije krađi ili duži tečaj za pouku o osnivanju upravi i knjigovodstvu raznih gospodarskih zadržega.

Da se nebi krivo razumjelo, treba da kažemo i razloge radi kojega se je sa otoka na dobu prijavio premalena broj slušalaca. Jedan je razlog taj, što je objava došla nešto prekasno, a neka naša mjesta neimaju najbližih poštanskih sveza.

Drugi je razlog, taj, što je baš u o ono vrijeme bio odputovao priličan broj naših ljudi sa otoka na Božji put u Lurd, među timi i takovih, koji bi bili rado slušali pouku, ali su — kako rečeno — imali pogotviti ili nadomještiti u službi drugo. To vrijedi osobito o svećenstvu, od kojih su mnogi i brzojavno Svezu upozorili, neka odgođi tečaj u Krku.

II.

Tečaj u Pulji obnosa se je vrlo dobro i po broju slušalaca i po nauci, koju su čuli i po uspjehu, koji je naučanje postignulo.

Polazio je taj tečaj redovito 34 njih mlađie i srednje dobe, a raznog zanimanja, svi osim jednoga, sinovi seljačkih roditelja, kojih se nekoli uz poljodjelstvo a među njim kakvim obrtom ili trgovinom. A ti sinovi seljačkog stališa Istre, opeta jesu dielom sami seljaci na očevom ili svojem, dielom svećenici, dielom učitelji pučkih škola, dielom učeni, koji svršše gimnaziju u Pazinu. Kako rekomo, trojica bijahu sa kvarnerskih otoka, jedan iz Voloskog kotara, a svih ostalih trideset iz unutraje i zapadne Istre. Jedan je povrh toga gostovao samo par dana, jer nije mogao duže pustiti župu

(upravitelj župe Fuškulin kod Poreča, vič. g. Grolami), a jedan ostane neizpitan a razloga koj nespada u nauku; ipak je i taj marljivo polazio sve dane obučavanja. — Evo imena tih slušalaca:

1. Višković Vjekoslav pk. Dinka, Altura, župepravitelj.
2. Drnjević Ernest Leonardov, Barban, učitelj.
3. Tončić (Cekin) Anton Ivanov, Zrenj, poljodjelac (upravitelj Zrenjske Raiffeisencije).
4. Zuglia Srećko Svetkov, Gračišće, abiturijent gimnaz.
5. Ravnić Josip pok. Josipa, Ližnjan, poljodjelac (odbornik Medulinske Raiffeisencije).
6. Radić Adolf Mihov, Marčana, učitelj.
7. Rušić Ante Ivanov Kofar, Kaštelir, gimnazijalac, V. svršio.
8. Volarić Ante Matov, Pula, pisar u upravi «Naše Sloge».
9. Depolo Ivan Šimonov, Kaštelir, izpitni učitelj.
10. Legović Vladimir Markov, Kaštelir, pripravnik učiteljskita, II. svršio.
11. Rušić Josip pok. Antona Kalčev, Kaštelir, poljodjelac.
12. Deklić Mijo Antonov, Kaštelir, gimnazijalac, VII. svršio.
13. Mahnić Augustin Josipov, Dekani, poljodjelac.
14. Farišić Ivan Ivanov, Dekani, abiturijent gimnazije Pazin.
15. Brgić Josip pok. Ivana; Manjilveci (Barban), učiteljski pripravnik II. tečaj svršio.
16. Brnobić Rudolf pok. Ivana, Kaštelir, bogoslov III. god. svršio.
17. Mihalčić Ivan pok. Josipa, Ocizla, poljodjelac.
18. Peteh-Kovačić Dragutin Matev, Žminj, poljodvođa kod zadrnog mlina u Žminju.
19. Erman-Dinko pok. Frana, Žminj medicinar I. god.
20. Gržinić Ivan pok. Petra, Pazin, obć. činovnik.
21. Znak Ante od Grge, Medulin, učitelj (računar Medulinske Raiffeisencije).
22. Načinović Ivan Pavlov, Gračišće, učitelj.
23. Sliedonja Jakov pok. Grge, Gračišće, učitelj.
24. Siročić Josip Petrov, Slum, učitelj.
25. Zlatić Matko Andrijevo, Lanišće, učitelj.
26. Diminić Matko Ivan Marijevo, Subveč, učitelj. (Upravitelj Raiffeisencije u Sv. Nikolji — Labin).
27. Rojčić Ivan pok. Mate, Medulin, postolar. (Odbornik Medulinske Raiffeisencije).
28. Grišković Jerko pok. Mate, Vrbnik, učitelj.
29. Žiganov Ivan pok. Petra, Sv. Križ, Kastav, svećenik izl. kapelan. (Računar Družina sa Stevanji i surinovna u Sv. Križu — Kastav).
30. Jetešić Vinko Matov, Sv. Lovreć (Vlahovo) gimnazijalac, svršio VII.
31. Ivković Rudolf Ivanov, Lošinj Mali, pisar kod bolesničke kotar. blagajne.
32. Kraljić Niko pok. Antona, Omišalj, kovač. (Računar Omišaljske Raiffeisencije).
33. Hrđy Ferdo Ivanov, Sv. Lovreć Labinski, župnik.
34. Černjak Jakov, Sveta Nedelja Labin, trgovac (Odbornik Raiffeisencije u Sv. Nedelji — Labin).

(Sliedi)

VIESTI.

Mjestne.

Izlet u Sušak:
Naš dopisnik koji se je prekjuež svratio na Sušak pripovjedao nam o velikim pripravama što čine naša braća za dostojni doček izletnika. Osobitim će veseljem primiti istarsku braću, jer je Istra svima mila i draga, a svaki znade od kolike je ona važnosti za hrvatski narod, kojega je ona predstraža pred ljutim protivnicima. Odazovi se dakle hrvatski narode iz ciele Istre. Osvjetli tvoje lice i veselo pohri na bratski sastanak u Sušak: Iz Pule se mnogi pripravljaju na taj izlet, te živo preporučamo neka se odmah dobavi putnu kartu jer je broj izletnika ograničen. Žurno dakle po kartu.

Odslazak iz Pule na 6 sati u večer dne 7. septembra. Dolazak u Sušak na 11 u večer.

Odslazak iz Sušaka dne 8. septembra u pol noći eventualno i par ura prije ako to većina izletnika bude चाहjevala. Na putu put Rieke o tome će se odlučiti i mimo u radu javiti.

Ciena tamno i natrag 3 kruno. Putne karte dobivaju se kod nekotih pojedinih članova sokola, kod g. L. Križa, u kazarni i gostionji „Narodnog Doma“, u našoj papirnici i u kući „Narodne radničke organizacije“.

Braci Sokolcima!
Pozivlju se braća odbornici, da danas na 8 1/2 u večer nefaljeno dođu na sjednicu. Zdravo.

Milodari:
Za udovu Iveča primili smo od gosp. Maršala 50 para. Za udovu Perusko od g. Stepana Cara K. 1.—, od g. Nike Miličića K. 1.—, od g. Nike Mardesića K. 2.

Narodni darovi.
Sabrano u veselom društvu među arzenalskim radnicima u Pomeru K. 140
Zadnji izkaz K 1122 82
Ukupno K 1124 22

DOPISI.

Ob-inko postupanje
Cres, 28. VIII. 1908. (Konac.)

Kako pak naši Talijani mafu i lažu, pa i kad najorzbiljnije govore, vidi se iz spomenutog članka, gdje — kako obično — vele, da hrv. stranku vode samo popovi, a i članak ima takav natpis, dok se pri koncu dopisnik ipak porezoa, kad je indirektno priznao, da imaju u stranci svoju riječ «e dottori e professori e ex-militari». Kako se dakle dađu protumačiti te dvije kontradiktorne tvrdnje? Evo ovako: čitavim karakterom naših Talijana

Pošto se talijan. stranka u Cresu zove liberalnom, to pred izborima njihovi protivnici sasna naravno javno govorili, da će se crkva (zgrada) preudeliti za kazalište, da će od te crkve dogoditi kao što sa crkva u Francuskoj i silno. Vrijeđeno je pak zabilježiti i uputiti na razmišljanje, koga se to tiče: za takvu je stranku glasovao jedan obični svećenik, jedan kamoviti biskup, jedan Petar malomri biskup, Arbanje — a i čini prijatelji biskop, mletakop, potajzacki!

A i gosp. Mosettiga možemo upozoriti (premda ne bi bilo vrijedno, jer je njegova dužnost, da ispituje), da pomisli, staze li se s onakim uvjeravanjem sa strane talijana o patriotskim i lojalnim čuvstvima, kad još ne uspostavije natpis na «Piazza Francesco Giuseppe», što ga je na onako misteriozan način nestalo sa svojeg mjesta, gdje možda preostro i prečesto podseća naše «slatko-gorke» na njihovu — recimo opet — hermafroditsku narav i vladanje. Zar vam gosp. Mesettigu nijesu obećali, da će svoju riec iskupiti u osam dana? Natpis nema, a prošlo je već mjesec dana! Gdje ćemo dospjeti ovim postupkom? Sramota!

Razne.

Odklikovanje.

Mn. Franjo Bulić bio je odklikovao kom-turskim križom Saska Albrechtova red. I ovo rijetko odklikovanje dokaz je, koliko je cijenjen i koji glas uživa učenjak Bulić, u tuđini. Odličnom rodoljublju i učenjaku naša iskrena čestitanja.

Križa u Beču riješana.
Glavnom zaslugom bečkog načelnika Luugera, umieli su se ministri Ebenhoch i Gessmann, te je križa riješana. Današnjim danom, 1. septembra, stupa u krie-post trgovacka pogodba sa Srbijom; najkasnije do 31. decembra 1908. morati će ju bečki i budimpeštarski sabori potvrditi.

PARTE ITALIANA.

NOTIZIE.

Locali.

La camorra al lavoro. — Gravi fatti di Rovigno.

Ieri verso le 5 pom. fu diretto da Pola per Rovigno in tutta urgenza colle torpediniere un forte distacco di gendarmaria al comando del capitano Huber.

Vuol dire che anche ieri dopo pranzo l'ordine pubblico doveva essere seriamente minacciato, se non bastava la polizia locale, né quella gendarmaria, né il resto del presidio militare (la cui massima parte si trova alle manovre sul Carso), per reprimere i disordini sorti o per prevenire quelli che eventualmente si prevedevano.

In ogni caso calma non c'era, se anche all'ora in cui scriviamo queste righe, non ci sono noti i particolari della giornata di ieri.

Qualche voce sparsa a Pola ieri diceva che i campagnoli di Rovigno avessero tentato una sommossa contro i signorici contro quella parte della classe più benestante, che qui si denomina di solito col nome di camorra.

Il Comune di Rovigno non ha da un paio di mesi un consiglio comunale eletto, ma viene governato da una Giunta amministrativa cui sta a capo l'on. Bartoli, uno dei capipartito liberali, conosciuto per la nota sua frase dell'«osar tutto». Dubitiamo che questa volta egli abbia osato tutto per mantenere l'ordine pubblico a Rovigno.

In ogni caso se ieri ci fu a Rovigno un agitamento degli animi «eccessivo», ciò è facilmente spiegabile. I costi detti liberali, fra tanti ordini del giorno accolti freneticamente l'altra sera al loro convegno, ne-

